

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
M megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A tudomány és a mezőgazdaság

A mezőgazdaság fejlődéséhez elkerülhetetlen a tudományos buvárkodás. Tulajdonképen az egész mezőgazdálkodás nem egyéb, mint egy végtelenül komplikált és szoros tudományos alapon végzett kísérlet, melyet az egyszerű földmives otthonról szerzett tapasztalatai és a saját természetes esszének diktandója szerint hajt végre, a képzett gazdaszok pedig azoknak az ismereteknek alapján, amelyeket sok esztendei iskolázás és szorgalom útján gyűjtöttek. A mezőgazdálkodáshoz rengeteg sok köze van a vegytannak, a természetrajznak, a fizikának, a meteorológiának, nem számítva azt a körülményt, hogy mamár minden jóra való gazda nemcsak könyvelő, de egyúttal képzett azokban a kereskedelmi ismeretekben is, amelyeket egynémely érdekkörök oly nagyra tartanak. Németországban, amelynek mezőgazdasága határozottan fejlettebb mint a miénk, milliókat költenek évenként olyan tudományos kísérletekre, amelynek célja, akár a kémia, akár a fizika segítségével elősegíteni a mezőgazdaság fejlődését. Hogy ennek mi az eredménye azt mindenki tudja, mert hiszen ha egy kimondottan ipari államban a mezőgazdaság fejlődése jó egynéhány lépéssel előbbre van, mint egy kimondottan mezőgazdasági államban, akkor már ez a dolog is magában véve eredmény, még pedig olyan, ami előtt kalapot kell emelni. Hogy pedig ennek a fejlettségnek és annak a készségnek, amivel Németország a mezőgazdaság

igényét iparkodik előbbre vinni, mi hasznát látjuk, a háboru folyamán arról nagyon érdekes dolgokat mondott el minapában Miklós Ödön volt földmivelésügyi államtitkár, a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet magyar delegátusa. Kezdjük a kisebbik dologgal. Miklós Ödön szerint mamár Németországban nincs egy talpalatnyi, mezőgazdaságilag hasznosítható föld sem, amelyik meg ne volna művelve. Minden eszközt felhasználtak a németek, hogy vetetlen föld ne maradjon. Embert, gépet és a mienknél is silányabb állatállományt a megszokott német energiával munkába hajtották.

Ennél a dolognál azonban sokkal figyelemre méltóbb az a nagyjelentőségű dolog, hogy a német vegyészeknek sikerült feltalálni a mesterséges takarmány készítésének a titkát. Szervetlen vegyekből előállítottak bizonyos élesztőfajtát, amelyhez ha megfelelő pótagyanyagokat kevernek, éppen olyan tápláló ételt tudnak adni a lónak, mintha az zabot ennék, a szarvasmarhának, mintha a legfinomabb rétiszenát tennék elébe. Hatvan—hetven százalékos protein tartalmu mesterséges takarmányt tud ma már előállítani a német vegyipar és hozzá igen olcsón, mert, amikor a találmány nagy jelentőségét felismerték, maga az állam tekintélyes milliókat adott arra, hogy a takarmányfélék előállítására szükséges gyárakat rövidesen megépítsék és üzembe helyezzék.

Nincs okunk kételkedni, hogy mindez szorul-szóra igaz, mert hiszen Németországban csak a legrigorozusabb állattáptani kísérletek

alapján adnak valami célra 10—15 millió márkát, éppen ezért a dolognak meg vannak a maga tanulságai. Az egyik tanulság az, hogy a mezőgazdaság fejlesztésére fordított pénzek igazán nem elpocsékolott összegek. Meghozza az busásan a maga kamatját. A másik tanulság, hogy ellenfeleink kiéheztetési politikája megint egy arculcsapást kapott. Ott, ahol van takarmány, van hus is. A tudomány tehát egymás után aratja a diadalát elsősorban itthon, másodsorban a harctereken.

A drágaság.

Helyes nyomokon jár az, aki a nálunk tapasztalható drágaság egyik nem jelentéktelen okát abban a beteges kereskedelmi szellemben keresi, amely a hirtelen való meggazdagodásra, nem pedig a becsületes polgári haszonra törekszik. Kétségtelen, hogy ez a beteges szellem a háboru zürzavaros viszonyaiban buja és dus talajra talált fattyuhajtásai számára. Főlösképpen volna ezt részletezni. Az üzemek, gazdaságok, családok irányítása gyengébb, tapasztalatlanabb kezekbe került, az élesen látóbbak helyett, akik a Manlichert kezelik, gyenge szeműek tartják kézben az itthoni fogyasztási alanyok kormánypálcáit. Megijednek, zavarba jönnek, mende-mondáknak hisznek és nincs az a magasra csigázott ár, amit meg ne fizessenek. Egy másik kategóriája az embereknek meg az, amelynek a háboru soha nem remélt pompás üzlet. Ezek közül soknak fogalma nem volt a pezsgőről, miért ne fizessen hát érte 50 koronát, amikor oly köny-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Vihar száguld.

Vihar száguld az élet kertjén végig,
Sok fája hull az enyészetbe le.
Az árván maradt rügyes galy-seregnek
Élete lassan úgy hervad vele.
Rügyek, a bimbók holtbetegé válva,
Lemondóan néznek a napsugárra...
Még élnek ők, óh, de a kert maga
A meddségnek bus ravatala...
Itt-ott virágozik egy-egy törzsnek lombja,
A sugár is ujjongva száll felé,
De nem hoz-e rá a holnap viharja
Ujabb csapást, mely szegi életét!...
Mélységes gyász borul rá minden törzsre,
De nem keltheti többé már életre,
Fogy-fogy a disze, életereje:
Holtakra hull a napnak fénye le.
Óh, még virágozik egy-egy törzsnek lombja,
Óvjuk virágát szívünk melegén:
Szomorú, fájó, bus ravatalával
Intsenek újabb életek felénk!...
Mig éltek, értünk hulltak enyészetbe,
Tegyük virágít jóság melegére:
Sudárba szökve, árnyékuk alatt
Nyugodtan pihenjen meg a haza!

Kosztolánszky István.

Egy katona üzenetei.

Irtá: Gyarmati Ferenc.

Neked irtam.

Mindig biztam, mindig reméltem,
S mindig csalódtam, mindig elkéstem...
Mindig egy szent szerelmet hittem,
S mégis most semmim, semmim sincsen...
Mindig csöndes mesékre vágytam,
S mégis mindig csak vihart láttam...
Mindig a lelkem adtam néked,
S mégis mindig megvert az élet...
Mindig virágot hoz az álom,
De a tavaszt sehohsem látom...
És mindig hozzád sir a nóta,
— Mégis csak bánat van azóta...
Egy régi eskü jut eszembe,
— A lelked, ugy-e, elfeledte?
...De egyszer, tudom, sirni fogsz még,
Ha majd a multat eltemették...
És akkor meg fogsz bánni mindent,
...És kérni fogod majd az Istent...
— De én akkor már nem leszek...
— Viszem... viszem a keresztet...

Mikor onnan...

Mikor onnan elszakadt a lelkem:
Virágillat szállt a tarka völgyek felett,
És az alkony biborában égtek
Sápadt remegéssel a bucsuzó hegyek.
A Marosnak csöndes, szöke vizét
Színes vadvirágok csókja simogatta...

— Zokogott az erdő sűrű lombja,
Amely a lelkemet visszahivogatta...

Mikor onnan elszakadt a lelkem:
Sirt az édes anyám, sirt az édes apám,
S néma bánat könnyeivel szemén,
Reszketve bucsuzott egy szép, szöke leány...
...Azóta, óh mennyi álomom halt meg,
S mennyi valóságból lett csupán egy emlék...
— Alig voltál enyém álomvilág,
S már is tovatüntél... már elhagytál, rég...

Ma újra...

Ma újra eljöttél, Ma újra elsugtam
Ma újra láttalak... Százszor is a neved,
Ma újra itt jártál S ma újra zokogtam,
Az álmaim alatt. ...Ujra temettelek...

Ibolyák.

Valamikor nagyon, nagyon régen,
Egy szebb tavasznak álmodó ölében,
Ti voltatok a legszebb vallomás,
A legszebb fény a fájdalom kódén...

Valamikor nagyon, nagyon régen,
Ti adtatok derűt a bánatnak,
Ti voltatok a lelkem szent hite,
Ti vittétek hozzá a vágyakat.

És most mégis ti vagytok a bánat,
— Könnyes szemem csalódva néz rátok —
Bucsuzom tőletek — örökre tán,
Hervadó remények, ibolya virágok.

nyen jött a pénz és olyan bő forrásból csorgedezett, hogy szinte repedezik tőle az új bugyelláris. A sajnálatra méltó és aggasztó tünet csak az, hogy éppen nálunk, a szövet-ségesek éléskamrájában a legnagyobb a drágaság. Egy karlsbadi vendéglőben például 2 korona 80 filléért adnak egy négy fogásos ebédet, hussal, holott nálunk, vagy Budapesten a legszerényebb vacsora ennél többbe kerül! Valóban itt volna az ideje, hogy a hirtelen meggazdagodni vágyók kisedet játékainak a hatóságok véget vessenek, mert hogy erre van mód, azt megmutatta egy kölni törvényszéki bíró, aki ítéletben mondotta ki, hogy: „Büntetendő a kereskedelemben minden olyan közvetítés, amely nélkül is lehetséges lenne a termelőnek és fogyasztónak egymással való érintkezése és amely közvetítő-kereskedelem pusztán a maga hasznáért betolakszik a termelő és fogyasztó közé és ezzel előidézni az árak emelkedését.” Ezt a jogszabályt törvénybe kellene foglalni és mindjárt olcsóbb lenne minden!

Felhívás hátralékos előfizetőinkhez!

Kérjük hátralékos előfizetőinket, úgy a helyben, mint vidéken lakókat, hogy kegyeskedjenek előfizetési díjaikat befizetni s ne várjanak külön felszólításra. Segítsenek ezzel is ismét megapadt kiadóhivatali személyzetünkön, a hírlapkiadást pedig a mostani nehéz időkben s az anyagi erők hiányában így támogassák. Lapunk igyekezni fog közönségét továbbra is kielégíteni, szolgálni, de előfizetőink se maradjanak hátralékban, ne okozzanak azzal is munkát, hogy a névszerinti felszólítást bevárják.

Helybeli előfizetőink ne várják be a nyugták szétküldését, fizessék be a kiadóhivatalba előfizetési díjaikat. Ha valaki nem tudná előfizetési hátralékának összegét, úgy szíves megkeresésre kiadóhivatalunk azonnal tudatja ezt.

Ismételten kérjük az előfizetés megújítását s új előfizetők gyűjtését is. Hazafias tisztelettel:

a „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
kiadóhivatala.

Szászváros, 1916. május 24.

ifj. Szántó Károly szerkesztő urnak*
Szászváros.

Bucsu.

Itt voltam nálad örömmel telt csendben
S láttalak téged „kibővített” bőrből.

Élted nem irigylendő, mint kappané...
Mert ezt hizlalják, hogy legyen kövérré...

Kevesebb táplálék a testnek! s szived?
Megsimul mindjárt s lesz jó feleséged...
id. Szánthó Károly.

* A szerkesztő tudta és engedelmével: a kiadóhivatal.

Nyilvános számadás

a kárpáti falvak újra építésére Szászváros közönsége körében eszközölt gyűjtésről.
(Folytatás és vége.)

IV. sz. gyűjtőbizottság: Graef Jánosné, Dósa Piroska urhölgyek. (Utcák: Vásártér déli rész, Hegy-, Kisvásár- és Varga-utca.)

Johl Louise, Dora Jacobi 2—2 K, Martin Stamp 4 K, Ábrahám Albertné 2 K, Rosenberg Adolf 1 K, Ana Vlad, Gödri Jenő, Gravenhorst Gyula, Proczinkievicz Jenő, Gönczy Sándor 2—2 K, Anna Gorbal 1 K, Mathilde Gross 2 K, Gombos Gyula 1 K, özv. Kuskóné, Mayer Jánosné 2 K, Forrai Györgyné 40 f, Kiss Sándor 20 f, N. N., Szász Károlyné 2—2 K, L. Suciú 80 f, M. Orelt 2 K, Ginsel N. 40 f, Székely János 2 K, Anna Graef 10 K, Fülöp Györgyné, Ujhelyi Mihály, Elenora

Amlacher 2—2 K, Luise Wachsmann, Radó 1—1 K, Bocz Sománé 10 K, Spuderka Radu, Ábrahám Izsák, Schlein Lipót 1—1 K, G. Schunn 10 K, Olvashatatlan 40 f, Olvashatatlan 1 K, Olvashatatlan 10 f, Melane Brotschi, Karolina Wieser 2—2 K, Kiss Samuné 60 f, Firtos Ferencné, Firtos Ferenc 1—1 K, Olvashatatlan, Olvashatatlan, M. Jaksch 2—2 K, Franz Zobel 40 f, özv. Schulcz Kálmánné 1 K, Junger Samuné 4 K, Helene Vulcu 10 K, Amlacher 6 K, Olvashatatlan 2 K, Orbán Lajosné, dr. Tinkuné, Karl Graef, Louise Lorenz, Jene Brecker, Friedrike Roth, Marie Andrescu, Nussbaum Manoné, Bölcskény Boldizsár 2—2 K, Dósa Piroska 5 K, Gáspár Róza 1 K, összesen 102 K 50 fillér.

V. sz. gyűjtőbizottság: Schuster Gyuláné urhölgy, Klein Sarolta, Widmann Gerda, Szabó Judit k. a. (Utcák: Városháztér, Sörház-, Berény-utca postarét.) Dr. Friedmann József főrabbi 2 K, Franz Dörner 4 K, Brotschi Fritz 2 K, dr. Grauer 3 K, Rob 4 K, Else Kuales 3 K, Roth Ágoston 2 K, Fr. Zeiller 1 K, Widmann 2 K, K. Baumann, Héjus, Csernovitz 1—1 K, Irma Sandner, Koncz Lotti, Fülöp Dahinten 2—2 K, Chalara Baumann 1 K, Schul Zsigmond 5 K, W. Riglai, Bárb Ilona 3—3 K, Emma Gross 2 K, Bertha Weltzer 4 K, Schelesni Józsefné 2 K, dr. Cornel Dávid 3 K, dr. A. Vlád 5 K, dr. Fenyőné 4 K, Grell Ilaes 2 K, dr. Klein 4 K, Hajnalné 3 K, Zobel Oszkár 10 f, Schubert, Olvashatatlan 2—2 K, dr. Henstory 6 K, Gustav Wagner, dr. Moldovan 5—5 K, Jon Teron 60 f, Koma Maria 50 f, Kurján 1 K, Grida Janile 80 f, Fr. Schuun, Fr. Lang 1—1 K, Fr. Belei, Fr. Weber 2—2 K, Intzené 60 f, Luise Dörner 2 K, Tepser Richárdné 10 K, Parao 60 f, Fr. Baumann, Borsos Sándorné 1—1 K, Surányi Imréné 5 K, Barcsy Jánosné 10 K, Weber, Adam Cristea, Jarea Hortens, Selma Liebhart, Varga S.-né 1—1 K, Szakáts István 2 K, Turdesán Tilli 30 f, Stefan 120 K, Feldweibel Augustin Igrac 1 K, Lazer Sinia 30 f, Girson Mina, Florie Anna 20—20 f, Rob, Samoile Lazaro, Sziklay Alfonz 2—2 K, Kádár Zoltán 1 K, Mansi Gerda 60 f, összesen 150 K.

VI. sz. gyűjtőbizottság: dr. Seidner Sámuelné urhölgy, Lobstein Alice, Branga Roma, Vigh Etelka k. a. (Utcák: Sétátér, Alsó-, Felsőmajor-, Tamáspataki-utca, Vásártér északi része). Eisenburger 10 K, Heindörffer Sámuel 1 K, dr. Ed. Antoni 40 K, Kovács Gyula, Julius Sassler 20—20 K, Kazatsay Jenő 2 K, Fenichel Mór 4 K, Weisz Ibike, Szabóné, Ehn obl. 2—2 K, Lefkovits Ármenné, Schärer Dávid 10—10 K, Szöcs Ferencné, Ábrahám Samu, Benue Lenk, özv. Benke Miklósné, dr. Balogh János 1—1 K, Belgredean Jánosné 60 f, Balkalkocky 40 f, Zsigmond Marcelné, Schneiderné, Voisan Györgyné 80—80 f, F. Wallepagi, Lobstein Józsefné, dr. Görög Ferenc 5—5 K, Veib Elise 6 K, özv. Znojemszkyné, Anna Talousek, Szögyény Zsigmondné 1—1 K, Lienerth Mihályné, Gellner V., Antos Irma, Margel Vilmosné, Gönczy Ödön 2—2 K, Putsch Gusztávné, özv. Bihoy Áronné, özv. Bocz Gézáné, Jánó Béláné, Maria Herbert, Friedrike Goika 4—4 K, Balog Józsefné, Sárói Szabó Péter, Sándor János, Johanna Widmann 10—10 K, Orbonásné, özv. Lészayné 40—40 f, Gohn 2 K, Szászvárosi Takarékpénztár Rt., Andrae J. 20—20 K, dr. Seidnerné 10 K, Adaloth Andrae 1 K, összesen 283 K 20 fillér.

VII. sz. gyűjtőbizottság: Seiler Jánosné urhölgy, Branga Veturia, Lazaroiu Rózsika és Walepagi Rike k. a. (Utcák: Vár-utca, Paptér, Romosz helyi-, Nagytimár- és az

ottani kisebb utcák.) Ana Martin, M. Kartmann 1—1 K, Alföldy Béla, Gustav Graef, Papp János 2—2 K, Dénes Györgyné 60 f, N. N. 30 f, Toma Joziv, Ribiczey Róza 40—40 f, Sebestyén Árpádné, Pap Józsefné, özv. Fodor Károlyné 1—1 K, özv. Munteán Jánosné, Salamon György 2—2 K, Guggenberger 50 f, Zsibay Miklós 40 f, Marie Schobel 2 K, N. N. 1 K, Orendi 20 K, Baczó Mózesné, Csűrös Pál 2—2 K, Selma Schuster 5 K, Cath. Alvinczy, Baicu 1—1 K, összesen 51 K 60 fillér.

VIII. sz. gyűjtőbizottság: Wegner Frigyesné urhölgy, Ábrahám Malvin, Muntean Viktória, Linhardt Melitta k. a. (Utcák: Kórház-, Kasztói-, Ujtemplom- és Szics-utca.) N. N., Daian D., Fellner Károlyné, Burgusné, Liurcu Iliana, özv. Wachta Jánosné, Morár Mici, Gyárfás Bálint 1—1 K, Schumacher 2 K, özv. Benrádné 1 K, N. N. 40 fill., Posdina Urbán 1 K, J. Buzdugan 3 K, Steiner Fülöpné, Eröss Sándorné 2—2 K, Ovégan Györgyné, Röhrich 1—1 K, N. N. 20 fill., N. N. 30 fill., Szöcs Jánosné 70 fill., Pataki Elvira 30 fill., özv. Imre Károlyné 40 fill., Bukur Mária 1 K, N. N. 30 fill., Jionel Sándor 1 K, Elisabeta Turdesan 40 fill., Kardos Jánosné, Pelcz György 1—1 K, özv. Misák Józsefné 2 K, Buzdugan 30 fill., Andre Mária, Székely Róza 1—1 K, N. N. 60 fill., Lengyel Dénesné 50 fill., N. N. 20 fill., Proczinkievicz Szeverné 2 K, Ferenczy Jánosné 1 K, Nagy Károlyné 40 fill., Löw J. 1 K, Szeredi Lászlóné 2 K, özv. Beszterczeyné 1 K, N. N. 20 fill., Paulini Johann 2 K, Major Imréné, N. N. 1—1 K, N. N. 30 fill., Bojanc Romulusz 60 fill., összesen 46 K 10 fillér.

IX. sz. gyűjtőbizottság: Zorich Jánosné urhölgy, Fülöp Margit, Linhardt Johanna, Gönczy Róza k. a. (Utcák: Országút Orbonás házon túl, Mező-, Régi-, Templom-, Zsák- és az ottani kisebb utcák.) Özv. Zorich Jánosné 10 K, Kercsedy Györgyné, dr. Wilhelmné, Holtrich Ede, Florea Gyuláné 2—2 K, Kovács Gyuláné, Luisa Amlacher, Héttasch Józsefné, Stefanescu Valéria, Biró Sándorné, Löwy Izidor, Kiss Károly, Bugán Jánosné 1—1 K, Kromek Jánosné, Farkas Jakab, Louise Hollitzer 4—4 K, Marta Joan, Ládár Illyés, Beregszászi István 2—2 K, Popper Hermine 3 K, Topan Aurélné 1 K, Mihaiu Hortensia 5 K, Goldmann Sámuel 10 K, Josef Anina, özv. Nagy Istvánné 1—1 K, Vulpe Teodor 10 K, Preisich Jakab 5 K, Androne P., Zsurka Dénes, Izrael Heimann, Ferenczy Albert, Jüttner Gusztáv 2—2 K, Michael Schulz, Ujváry Imre, Stern, Jászberényi Gizella 1—1 K, Möfert 50 fill., N. N. 60 f, N. N., N. N., Nyilas János 40—40 f, Baicu, Mann Vilma, Deák Zsigmond, Broser, Gyöny István, Márk Bemné, Nádas Aladárné 2—2 K, Mann D., Hanes Juon, Irimie Boca, Herzkáné 1—1 K, Jánosi Pálné 10 K, Nagy Dániel 60 f, Zsukáné 1 K, Veres Dénes 40 fillér, összesen 126 K 30 fillér.

Összesítés: I. sz. biz. 242·10 K, II. sz. biz. 174·86 K, III. sz. biz. 141— K, IV. sz. biz. 141·30 K, V. sz. biz. 150— K, VI. sz. biz. 283·20 K, VII. sz. biz. 51·60 K, VIII. sz. biz. 46·10 K, IX. sz. biz. 126·30 K, összesen 1356·46 K. Ehez járul Kinnich Tivadar ur adománya a szászvárosi „Egyesült Mozgók” husvétvasárnapi előadásának tiszta jövedelméből 70— K, végösszeg 1426·46 K.

Ez összeg a budapesti központi bizottságnak közvetlenül beküldött.

Fogadják az igen tisztelt hölgyek fáradozásaiért, valamint a nemesszívű adakozók adományaiért a bizottság hálás köszönetét.
Szászváros, 1916. május 14.

Simon Ferenc,
a gyűjtő-bizottság elnöke.

NAPI HIREK.

— **Kitüntetések a 64-ik gy.-ezredben.** Őfelsége Iliesiu Simon és dr. jur. Ördög Lajos főhadnagyokat, Eisenbach Frigyes és Müllner Mihály hadnagyokat a legmagasabb elismerésben (Signum-laudis) részesítette; míg Tolnai István számvevő-örmszter a koronás érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján kapta.

— **Kitüntetések a 71-ik gy.-ezredben.** Őfelsége Freund Richárd főhadnagyot és Kruss Viktor hadnagyot a legmagasabb elismerésben (Signum-laudis) részesítette; Wiener Kurt egészségügyi zászlós az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján; Jámbor Gáspár káplár a II. oszt. ezüst vitézségi érmet, Huszárik István közlegény a bronz vitézségi érmet kapták. Továbbá Őfelsége megengedte, hogy a német „Kriegerverdienstmedaille“-t viselhesék a következők: Kohon József szakaszvezető, Jasso Pál és Skumat József káplárok.

— **Hazai földben.** Az ez év január 6-án az oroszok elleni bukovinai harcokban hősi halált halt Szász Zoltán honvédhadnagy Bukovinában (Altzucskában) eltemetett holttestét szülei, Szász Sándor városi tanácsos és neje Gregersen Ragnhild, hazaszállították. A katonai érdemkereszt III-ik osztályával kitüntetett hős földi porai folyó hó 1-én érkeztek meg a szászvárosi állomásra, ahonnan d. u. 4 órakor a városi közönség óriási részvétele mellett katonai pompával kísérték örök nyugalomra a helybeli protestáns temetőbe. A sírnál Bodor János ref. lelkész mondott felette szép, magasztos beszédet. A temetésen a városi hivatalnokikar testületileg jelent meg. A házáért elhalt s immár hazai földben nyugvó ifjú hős örök álma fölött a nemzeti kegyelet mellett, a szülei szeretet is az utolsó dobban fog virasztani. Az a sok koszorú, ami az ifjú hős koporsójára borult, az igazi részvétnek voltak jelképei. — **Page Jánost**, aki 82-ik ezredben mint szakaszparancsnok az ezüst vitézségi érmet szerezte meg, s szintén hősi halált halt, szülei dr. Moldován Szilviusz né sz. Gyárfás Etelka urnő Novoradomskból, ahol eltemetve volt, a múlt héten hazaszállították s a nagypestyeni családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

— **Előléptetés.** Borosnyay Dezső joghallgató I. Sándor orosz cárról elnevezett 2. cs. és kir. gyalogezredbeli önkéntes hadapróddá lépett elő. Az új hadapród testvéröccse dr. Borosnyay Oszkár helybeli járásbírói jegyzőnek.

— **Új közjegyző.** Az igazságügyminiszter Mártonffy Bogdán dr. nagyváradai gyakorló ügyvéd, biharmegyei tb. főügyészt Kőrösbányára közjegyzővé nevezte ki.

— **Halálozás.** M. hó 24-én hunyt el 67 éves korában Kiskundorozsmán Zádory Károly, Petrosény község nyugalmazott jegyzője. — **Sztojka Béla** előbb hunyadmegyei, most beresztóci áll. el. isk. igazgató-tanító m. hó 21-én 58 éves korában Tárcon elhunyt.

— **Kitüntetés.** A király Androne Dániel 31. gy.-ezredbeli hadnagyot, aki az orosz-lengyelországi harcokban — mint zászlós — különösen egy alkalommal tanúsított vitéz és bátor magatartásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. A kitüntetett öccse Androne Péter helybeli közismert polgártársunknak

— **Jutalom.** Hunyadvármegye alispánja Gesztési Jenő bucsesdi körjegyzőnek behajtott utadó hátralékok után 25 korona jutalmat engedélyezett.

— **Lelkész beiktatás.** A hosdái ref. egyház község m. hó 28-án iktatta be új lelkészét, Bartha Endrét állásába.

— **A Hangya fogyasztási-szövetkezet.** Miután már az eddigi aláírások alapján biztosítottak tekinthető az a tőke, mely a tervezett fogyasztási-szövetkezet megalakításához szükséges, tisztelettel kérem az aláírt tagokat és érdeklődőket, hogy a további teendőkből megbeszélése végett sziveskedjenek pünköszt másodnapján délelőtt 11 órakor a Magyar Kaszinó nagytermébe összegyűlni. Amennyiben kellő érdeklődés mutatkozik, július 1-én a szövetkezet üzembe helyezhető. Dr. Kristóf György.

— **Új gyorsvonal.** A máv. igazgatósága az utazóközönség általános közóhajának engedve, újra forgalomba helyezte a Budapest—Arad—Tövis—Brassó-i vonalon a 601—604-es gyorsvonalpárt s így remélhetőleg immár meg fog szünni a Brassó—Kolozsvár—Budapest-i vonal egyetlen gyorsvonalán a már szinte elviselhetetlen tolongás.

— **Nem kell a harctérre pénzt küldeni.** A Külügy-Hadügy írja: Egyik ezredünk parancsnoksága értesítette az itthoniakat, hogy a harctérre pénzt küldeni teljesen felesleges. Igen gyakori ugyanis a legénység körében a tiltott szerencsejáték, ami arra magyarázható, hogy a polgári életből odakerült notórius kártyások ott is folytatják üzemeiket. Ezek zsebének teletömése miatt pénzt a harctérre küldeni nemcsak felesleges, hanem káros is.

— **Az új ebtartási szabályrendelet** már érvénybelépett. Közérdekűnek tartjuk a nagyközönséggel megismertetni annak fontosabb rendelkezéseit. A vármegye területén minden eb elválasztása napjától adó alá esik. A házörző, pásztor- teherhúzó és patkányfogó eb után 4 K, minden más eb, tehát vadász-eb után is 8 K az évi adó, mely mindig az eb birtokosát terheli. Az ebeket ebbárcával kell ellátni, melyek évenként az előjárásnál illetve városi adóhivatalnál kicserélendők. Városokban, továbbá fürdő- és nyaralóhelyeken az eb az utcára s egyáltalán a házon kívül csak szájkosárral bocsátható ki. Harapos ebek nappal bekerített helyen megköve tartandók s éjjel is csak zárt udvarban bocsáthatók szabadon. Vendéglőbe, kávéházba vagy más nyilvános helyre, vásárra, társaskocsiba ebet vinni, továbbá az ebet kinozni, durván bántalmazni, uszítani tilos. Az eb által okozott kárért birtokosa felelős. A község vagy város határában korbáló ebeket a határ felügyeletével megbízott hatósági közegek és a gyepmester elpusztítani kötelesek. A szabályrendelet megszegése kihágás, melynek megtorlása 100 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

— **Az expresszdíj fölemelése.** Föllért Károly posta- és távirat-vezérgazgató a kereskedelmi minisztérium utasítására rendeletet bocsátott ki az expresszdíj fölemeléséről és az expresszkézbesítésnek a nemzetközi forgalomban való korlátozásáról. A rendelet a belföldi, valamint az Ausztriával, Bosznia-Hercegovinával és Németországgal való forgalomban a levélpostai küldemények, postautalványok és pénzeslevelek expressz kézbesítéséért járó díjat az eddigi 30 fillérről 60 fillére emelik föl. A csomagok expressz kézbesítéséért járó díját az eddigi 50 fillér helyett pedig 1 K-ban állapítja meg. Az egyéb külföldre való forgalomban az összes küldeményfajokra nézve az expresszkézbesítést a rendelet további intézkedésig beszünteti. Ezután tehát expresszkézbesítésre csak a belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába lehet földadni levélpostai küldeményeket, pénzesleve-

ket, távirati utalványokat. Ellenben expresszcsomag még nem küldhető sem Ausztriába, sem Bosznia-Hercegovinába s Németországba.

— **Katonai hírek.** A Külügy-Hadügy legutóbbi száma többek közt az alábbi fontosabb híreket közli: Legénység rövid szabadsága. A hadsereg főparancsnokság a hadügyminiszterrel és a honvédelmi minisztériumokkal egyetértve, akként határozott, hogy minden legénységi állományú egyén, aki megszakítás nélkül 6 hónapot tölt a fronton, vagy 9 hónapot a mögöttes országrészben, 14 napi rövid szabadságot kaphat. Az olyan ritka eseteket, amelyek méltányosságuknál fogva (szülők, házastársak, gyermekek halála stb.) a rövid szabadság kivételes engedélyezését teszik szükségessé, ezután is tekintetbe veszik és az ily címen engedélyezett szabadságot nem számítják be a fent említett 14 napba. — Az exhumálás ideiglenes beszüntetése. A harctéren elesettek vagy betegségben elhaltak exhumálását a május 1-től október 1-ig terjedő időre egészségi szempontból beszüntették. Az átszállítások május hóban még keresztülvihetők. Hasonló intézkedéseket tett a német és a bolgár hadvezetőség is. — Vitézségi érmek a köpenyen. A háború alatt a vitézségi érmek a mögöttes országrészben is viselhetők a köpenyen. — Képes levelezőlapok nem portómentesek. A harctérről és a harctérre csakis levelek és tábori levelezőlapok küldhetők portómentesen. A képes levelezőlapokra bélyeget kell ragasztani.

— **Hirdetmény.** Egy előfordult veszetségi eset következtében elrendelem, hogy Szászváros város területén lévő összes kutyák f. év május hó 25-től számított 40 napig állandóan kötve tartassanak, vagy pedig harapás elleni biztos szájkosárral ellátva pórázon vezetessenek. Figyelmeztetem a közönséget, hogy miután az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-c. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. f. m. által 40000—1888. sz. a. kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül, vagy szájkosárral, de póráz nélkül szabadon járnak, a pecérek által elfogatnak és elfogatásuk után azonnal kifognak irtatni s a tulajdonos pedig szigorúan lesz megbüntetve. Szászváros, 1916. évi május hó 24-én. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **A brádi polgári fiúiskola épületbeomlása.** M. hó 27-én kicsi hiba volt annak, hogy a brádi polgári fiúiskola II-ik osztályát nem nyomorította meg egy beomlás. Ugyanis az épület e tanteremének 3 négyzetméter területnyi mennyezete bomlott, szerencsére — szép idő lévén — a tanulók kint játszadoztak s így a 8—12 kilós vakolatdarabok csak a padokat rongálták meg. 3 év alatt 5-ször ismétlődött meg ez épületben hasonló eset. Az intézet igazgatója több ízben tett felterjesztést az épület állapota ellen, de misem történt. A Brádon megjelenő „Zaránd“ c. lap-társunk külön cikkben foglalkozott a könnyen végtetessé válhatott esettel.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a cs. és kir. katonai akadémiák és reáliskolák I-ső évfolyamaiban az 1916/17-ik iskolai év kezdetén közvetlenül a polgári nevelésből belépő magyar honos ifjak részére több hely fog rendelkezésre állani és ezek a községi és marosvásárhelyi katonai alreáliskolákban, a kismártoni és pozsonyi katonai főreáliskolákban, a bécsújhelyi Terézia-akadémiában és a mödlingi katonai műszaki akadémiában lesznek betöltendők. A fentebb említett intézetek magasabb évfolyamaiba rendes felvétel nin-

csen és csak a természetes fogyatéék (elbocsátás, önként kilépés, elhalálozás stb.) következtében üresedett helyek lesznek betölthetők. Oly ifjak azonban, akik már katonai nevelésben vannak, kedvezményesebb helyre bármely évfolyamban áthelyezhetők. A vonatkozó felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatalában hétköznapon a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Szászváros, 1916. évi május hó 8-án. Andrae s. k., polgármester.

— **Az algyógyi földmives iskolába érkezett törökifjakról** még a következőket közöljük: Mehmed Hadi képzettsége 6 gimnázium, atya bazárigazgató. Abdurrahman Ferronli képzettsége 8 gimnázium, atya raktárfőnök. Ozman Fahreddin képzettsége 1 kereskedelmi és angol nyelvegyetem. Izmail Bulend képzettsége 5 gimnázium, atya cipész. Mahmond Négieb képzettsége 5 gimnázium, atya katonatiszt. Izzed Ferad képzettsége 5 gimnázium, atya városi jegyző. Amint láthatjuk török testvéreink kellő képzettséggel és intelligenciával rendelkeznek s így nem lesz nehéz elsajátítaniok mindazt, amit ez iskolában tanulni lehet.

— **Elismerés.** Antal Zsigmond hátszegi m. kir. járási állatorvosnak Nyegován nagy-szebeni altábornagy a szászsebesi lókorház szakszerű vezetéséért legmelegebb elismerését fejezte ki.

— **Hírlapok és nyomtatványok a táborig postán.** A „Külügy-Hadügy“ közli: Hírlapok és nyomtatványoknak a táborig posta útján való küldésénél a következőket kell szem előtt tartani: A címnek minden kétséget kizáró helyességgel kell megadva lenni, a küldemény 1 kg.-nál nem lehet súlyosabb, teljesen bérmentesítendő és egyéb dolgokat (cigaretta, csokoládé és hasonló) nem szabad tartalmaznia. A csomagokra fel kell írni az elküldő nevét és pontos címét. Az olyan küldeményeket, amelyek a feltételeknek nem felelnek meg, a posta nem továbbítja, hanem vagy visszaküldi a feladónak, vagy a kórházak sebesültjei között fogja szétszítani.

— **Sirhat mán!** Erdővidék egyik községe a színhely. A községi bíró kezébe egy képes ujság akad, melyben egy borotvált arcú férfi arcképe alá nagy betűkkel van felírva: „Sir Eduard Grey“...

A bíró silabizálja az írást: s-i-r, sir Eduard Grey... Közbevág a kisbíró:

— **Sirhat mán,** az apja hajnal csillagát! Akkor sirt volna, mikor a háborut megkezdte, most már nem irgalmazunk neki.

— **Pályázat ipari munkásjutalmakra.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által a kamara kerülete számára létesített öt, egyenkint száz koronát tevő állami jutalomra. A jutalomban részesülhetnek az oly ipari, illetve gyári üzemből iparszerű munkában alkalmazottak, akik a következő minősítéssel bírnak: 1. magyar állampolgárság; 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás; művezetők és pallérok stb. csakis kivételes, rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben jöhetnek figyelembe, gyári és irodai szolgák jutalomban nem részesülhetnek; 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés a munka körében, a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évebe 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. Az e célra kiállított bizonyítványok, illetve másolatok bélyegmentesek. A kerületbeli iparosok (gyárosok, műiparosok) ennél fogva felkéretnek,

hogy amennyiben oly munkásaik vannak, akik a fentiek szerint a szóban forgó jutalom odaítélésére ajánlhatók, ezek megjutalmazására nézve az aradi Kereskedelmi és Iparkamara-hoz legkésőbb folyó évi július 20-ig javaslatot tegyenek. A bejelentést csakis munkaadó teheti, minélfogva közvetlenül, ennek mellőzésével benyújtott kérvények nem vétetnek tárgyalás alá. Aradon, 1916. május 29. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége.

— **Feminista kongresszus Budapesten.** Azok a leirhatatlanul súlyos küzdelmek, amelyek a háboru és annak gazdasági következményei róttak a nők százezeire, de különösen az özvegyek és árvák szomorú seregére, szükségessé teszik, hogy a magyar nők komoly megfontolás alapján közösen és egységesen igyekezzenek felvenni a harcot a háboru után következő munkanélküliség ellen. Ezért szólítja fel „A Nő“ című feminista folyóirat májusi száma a magyar nők összességét arra, hogy a pünkösdkor tartandó feminista kongresszuson egységesen foglaljanak állást — szakemberek utbaigazító előadása nyomán — a kenyérkereső munka szervezésének, méltányos díjazásának és emberséges munkaviszonyainak kérdésében. Érdekes cikket közöl továbbá a folyóirat Hellmut v. Gerlach, a közismert német publicista tollából, aki azokat a nehézségeket ismerteti, amelyekkel a háboru után fog szemben állani a kenyérkereső nő. Szegvári Sándorné a világ asszonyainak jelenlegi feladatát ismerteti a mielőbbi béke érdekében. Gróf Teleki Sándorné azt az oktalanságot ostromozza, amelyel a gyermeknevelés harcias szellemét fokozzák, ahelyett, hogy az emberszeretet tanait következetesen fejtenék ki a gyermek előtt. Statisztikai kimutatásokat közöl a folyóirat a nők egyetemi tanulmányairól és a Feministák Egyesülete munkaközvetítőjének 3 havi működéséről. Idézi még Babits Mihály, Brioux, Ellen Key tartalmas mondásait, befejezésül élénk Szemlében ismerteti a feminista szempontból érdekes újabb híreket.

— **A megyei közgyűlésről** szóló tudósítás — helyszüke miatt — jövő számra maradt.

— **Jelöltek felvétele a cs. és kir. nagy-szebeni gyalogsági hadapródiskolába.** Az I-ső évfolyamába az 1916/17-iki tanév kezdetével (szeptember hó közepe táján) körülbelül 50 oly testileg alkalmas ifju vétetik fel, akik f. évi szeptember 1-ével a 14-ik életkört már elérték, de a 17-iket még nem lépték át, hajlammal bírnak a katonai pálya iránt és valamely közép- vagy polgári-iskola 4 alsóosztályát legalább elégséges eredménnyel végezték. A folyamodványhoz a három utolsó iskolaévről (2., 3. és 4-ik osztály) szóló összes egész és félévi bizonyítványok (értesítők) melléklendők. Fizetéses hely iránti felvételi kérvények az ez évi iskolai végbizonyítványal is ellátva, legkésőbbben f. évi július hó 8-ig a budapesti cs. és kir. hadapródiskola parancsnokságnál nyújtandók be. Hiányosan felszerelt és elkésve beérkező kérvények nem vehetők figyelembe. Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványa közvetlenül a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz terjesztendő be. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok“ 45 fillér beküldése ellenében a budapesti hadapródiskola parancsnokságánál szerezhetők be.

— **Cséplőgépeszek és fűtők figyelmébe.** Azok a gőz- és motor-cséplőgépeszek, kik a mögöttes országokban, valamint a hadrakelt seregek parancsnokságainál, hatóságainál, csapatainál és intézeteinél s egyéb alakulásainál

katonai, illetőleg népfelkeltési szolgálatot teljesítenek, az 1916. évi november hó 30-áig azonnal felmentendők és abba a községbe utnak indítandók, ahol foglalkozásukat utóljára üzték, illetőleg ezentul is üzni fogják. A harctéren levő gőz- és motor-cséplőgépeszek és fűtők felmentésük végett — előzetes értesítés mellett — póttesteikhez utnak indítanak. A felmentés jogcímének igazolására szolgálhatnak: bizonyítvány, munkakönyv, esetleg megbízható egyének és katonák tanuvallo-másai.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereset“ egyület részére.**

— **A görög katolikusok naptáregyesítése.** A budapesti görög katolikus egyház-község már hét év óta a Gergely-naptár szerint tartja ünnepeit. Az ungvári és eperjesi püspök is már 1910-ben át akart térni a régi Julián-naptárról a nyugati országokban használt Gergely-naptárra, de ezt a tervüket nemzetiségi politikai okok (a román görög katolikusok tiltakozása) miatt nem valósíthatták meg. Az idén a görög katolikus magyar püspökök újra elővették a naptáregyesítés ügyét, s a kormány és a bécsi nunciatura hozzájárulásával megállapodásra is jutottak. Mint nyiregyházáról jelentik, Novák eperjesi és Papp munkácsi püspök, aki most ott időzik Nyiregyházán Miklóssy püspöknél, abban állapodott meg a dorogi (nyiregyházai) püspökkel, hogy a naptáregyesítést július 7-ikén (a Julián-naptár szerint június 24-ikén) léptetik életbe, oly módon, hogy az idén a Julián-naptár szerinti június 24-ike után mindjárt július 8-ika fog következni. A naptáregyesítés ügyében a három püspök a Julián-naptár szerinti Szent György napján közös pásztorlevelet fog kiadni.

— **Rekvirálják a rézkilincseket is.** Bár az országszerte folyó fémrekvirálás szép eredménnyel jár, a hadvezetőségnek szüksége leend arra is, hogy a közönség tulajdonában lévő ama réz dolgokat is megkapja, melyek most még a beszolgáltatási kényszer alól ki vannak véve. Ezért a hadvezetőség azt tervezi, hogy legközelebb felhívással fordul a közönséghez és kéri fogja a tulajdonában lévő rézkilincsek átengedését. Mielőtt azonban a kivitelnek sorát ejtenék, gondoskodni fognak vasból és egyéb anyagból való kilincsek előállításáról, hogy az átengedett anyagokért nyomban megfelelő nagyságu és minőségű kilincseket lehessen felajánlani.

— **Megkell kezdeni a szőlőpermetezést.** A m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás felhívja a szőlősgazdák figyelmét arra, hogy a peronoszpóra már az ország több pontján, még pedig nemcsak az Alföldön, de dombvidéken is fellépett. A permetezéshez tehát haladéktalanul hozzá kell fogni. Erre a célra lehetőleg hamisítatlan rézgálicból vagy hamisítatlan és szavatolt mennyiségű hatóanyagot tartalmazó perocidból készült lé használandó, a m. kir. központi szőlészeti állomás által díjtalanul kapható utmutatások szerint. A szőlősgazdák óvakodjanak a nagy hangon hirdett és megtevesztésre alkalmas néven nagy mennyiségben forgalomba kerülő titkos szerkektől, valamint a hamisított áruktól. Legcélszerűbb csakis az intézettől ajánlott szerrel permetezni. Ismeretlen összetételű szerek használhatóságáról, egynegyed kilogrammnyi minta beküldése mellett a nevezett intézettől felvilágosítást nyerhetnek.

Egy jól írni és olvasni tudó fiú nyomdász-tanulónak azonnal felvétetik a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaságnál.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

— **Uj ellenségünk** a husarak folytonos emelkedése, ez ellen csakis úgy védekezhetünk, ha hetenként több hustalan napot tartunk, amit annál is könnyebben megtehetünk, mert egyes tengeri halfajok, — közöttük a Klipp-hal, — teljesen pótolják a drága húst és abból különféle izletes ételek készíthetők. Alant közöljük a Klipp-hal (kapható Ábrahám Albertnél Hátszegen, bővebbet hirdetéseink közötti) készítési módját és néhány étel készítési eljárását. Készítési leírás: A Klipp-hal 30—40 óráig áztatandó, miközben tanácsos a vizet néhányszor cserélni. Közvetlenül az elkészítés előtt áztassuk a halat 20—30 percig gyengébb ecetes vízben, miáltal a hal teljesen elveszti tengeri utóízét.

Rántott hal. A kiáztatott halat száraz ruhával megtöröljük és úgy mint más húst kirántjuk, kisütjük.

Vágott hal. Először vízben megfőzzük vörshagymát, fokhagymát, szemes borsot, amint ez megfőtt, beletesszük a kiáztatott halat. Az egészet néhány percig főni hagyjuk, aztán megdaráljuk, áztatott zsemlyével, tojással, törött borszal és fokhagymával összegegyurjük s apróra vágott zöld petrezselymet is hozzáadva, úgy készítjük el, mint más vágott húst.

Főtt hal. Az áztatott és darabokra vágott halat lében megfőzzük és vigyázva kiemeljük. A levét leszűrjük és cukorral barnára piritva, liszttel behintjük, végül pedig szitán átpasszirozzuk. Tálaláskor a levét a halra öntjük és mellé főtt burgonyát adunk. A lé összetétele: sárgarépa, petrezselyemgyökér, vörshagyma, babérlevél, bors és kevés ecet.

Főtt hal vajjal. A fenti módon elkészített főtt halat egy tálba rakjuk és a közben külön kisütött vajjal leöntve feltálaljuk.

Főtt hal petrezselyem-mártással. A főtt hal vizével egészen világos rántást felelesztünk és aztán az így elkészített mártásba nagyobb mennyiségű finomra vágott zöld petrezselymet adva, ezen mártással leöntjük a külön tálba tett halat.

Paprikás hal. Lábasban hagymát apróra vágunk, s azt vízzel felöntve főni hagyjuk. Ha a hagyma kissé megfőtt, áztatott és darabokra vágott halat adunk hozzá s egyszer-kétszer felfőzzük. Közben egy tányérban tetszés szerinti mennyiségben paprikát, kevés lisztet jól összekeverünk, vízzel felöntjük és ezen levét a halhoz adva, együtt főzzük az egészet. Azonkívül burgonyát is adunk hozzá.

Rizses hal. A rizset kevés zsirban néhány vörshagymával pároljuk és vízzel felengedjük. Ha már a víz félig megfőtt, a kiáztatott halat darabokra vágva hozzáadjuk. Apróra vágott zöld petrezselyemmel és borszal fűszerezük, tovább pedig úgy készítjük el, mint a közönséges rizses húst.

Hallal töltött paprika. A paprikát ismeretes módon előkészítjük. A kissé megfőtt halat megdaráljuk, miközben a rizset kevés zsirral félpuhára pároljuk. Ezek után a húst és rizst összekeverjük és ezzel a masszával a paprikát megtöltve, paradicsomlében megfőzzük.

Megjegyzés. A hal sózott és pácolt állapotban hűvös helyen hosszú ideig friss marad, sótalánítás után azonban felhasználandó. Azért csak annyit sótalánítsunk, amennyit aznap megfőzzük vagy sütünk.

Nyilvános köszönet.

Ha az áldozat füstje felszáll az égre, az áldozó is felmagasztosul.

Hogy fiunk, a gyermekifju honvédhadnagy Szász Zoltán magafeláldozását létünkért a haza kegyesen fogadja, a legfőbb hadur nyújtotta, de már csak kihült kebelre érkezett érdemkereszt és a földi részeknek a hazai földbe történt elhantolásakor polgártársainál megnyilatkozott nagy együttérzés tanusítja.

Mi, akik hozzá mégis legközelebb voltunk és vagyunk, ebben a méltánylásban, ebben az együttérzésben az elszakadás fájó sebére csepegő balzsamot érezünk, melyért mély hálánkat nyilvánítjuk.

Szászváros, 1916. június 2.

Szász Sándor és családja.

— **Szappanfőzés.** A régi jó világban, amikor a szappangyártást nagyjában házilag végezték el, nem ismerték a szappandrágaságot. Most azonban ez a fontos háztartási cikk is gondot okoz. Éppen ezért azt tanácsoljuk a háziszszonyoknak, hogy a háztartásukban hulladékszámba menő zsirokat, hájas, faggyus dolgokat gyűjtöggessék s házilag állítsák elő ebbeli szükségeiteket. A szappan ára rohamosan nő, sokat meglehet takarítani vele.

— **„Hirdetés — az üzlet lelke.”** Bizony már számos esetben bebizonyult, hogy a reklám, a hirdetés az üzletvilágnak első rendű eszköze ahoz, hogy cégét és árucikkét közzismertte és kedvelté tegye. Ma bizony a „jó bornak” is kell cégér, különben nehezen akadnak reá a vevők. Külföldön milliókat költenek hirdetésekre, nálunk fölösleges kiadásnak tartják a hirdetést. Az állandó hirdetésnek óriási előnyeit nagyon jól ismerik — külföldön ezért van az, hogy annyi külföldi hirdetés és áru özönlik be országunkba.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látszóvet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

Alig használt kitűnő olajtengelyes hintó, négy külön tömör gummi-kerékkel, továbbá újdivatu hajtóköcsi és egy pár lószerszám eladó. Dr. Csepely Albert, Kudzsir. 313 2—3

Szeret-e ön olvasni?

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”
Könyv- és papírüzletében

(Szászváros, Vásár-utca, a protestáns templomok bejáratával szemben) kaphatók a legújabb és legmodernebb könyvek

a legnagyobb választékban. (Modern könyvtár, milliók könyve, háborus irodalom legújabb művei, zeneművek, tan- és szakkönyvek, képeslevelező-lapok, író-rajzszerk, levél- és okmánybélyegek, váltó-ürlapok, naptárak, íromappák, háborus térképek, névjegyek, levélpapírok, dohány- és szivar-árulás, stb., stb).

Nyomdai rendelések felvételnek!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek!

A Klipp-hal pótolja a drága húst!

Háztartásoknál, fogolytáboroknál és munkás-élelmézéseknél kitűnően bevált a :: ::

KLIPP-HAL

melyből kiadáságánál fogva a legizletesebb ételek készíthetők. 5 kilós postacsomagot 15 K-ért szállít

Ábrahám Albert

kereskedelmi ügynöksége Hátszegen.

1—10 Készítési leírás ingyen! 319

Műjég kapható!

A Szászváros város műjéggyárában a műjeget a következő áron lehet vásárolni: a vásárolható legkisebb mennyiség egy féltömb (6¹/₂ kiló) ára különként 8 fillér. Állandó vevőnek a jeget kívánatra házhoz szállítjuk. A jég-bárcák a városi villamosmű irodájában kaphatók. (A városházánál).

317 2—18

A városi villamosmű vezetősége.

Hirdetmény.

A dévai hengermalom (Aradi-ut 6. sz.) elfogad őrlésre kenyér-magvakat, tengerit darálásra. Őrlési díj métermázsánként 4 korona, vagy természetben 10 százalék vám. **Termények finom őrlésű lisztekkel azonnal be is cseréltetnek.** Különösen felhívjuk a t. közönség figyelmét a finom őrlésű tengeri lisztekre. Vámőrlésre terményeket reggeli 6 órától estéli 6 óráig fogad el az üzemvezető.

Dévai hengermalom r.-t.
igazgatósága.

314 2—3

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi június hó 4-én a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

A szerelem uzsorása.

A Nordisk filmgyár ujdonsága. Társadalmi dráma 4 felvonásban. A főszerepben CLARA WIETH.

Bűnbánó Magdolna.

Dráma 4 felvonásban. Egy szegény leány tragédiája.

A KIS CUKROS.

Nordisk vigjáték 2 felv. A főszerepben Carl Alstrupp.

Sascha háborus híradó.

Helyárak délután és este: Páholy 7 K, I. hely 1-20 kor., II. hely 60 fill., III. hely 40 fill. Karzat 40 fill. Számozott helyek!

Előadás kezdete d. u. pont 6 és este 9 órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livreé-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costum ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztó-árakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl:

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétátér-utca 5. szám.

223 9—

Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Női costum ruha-szövetek!

Eladó 309 3—

egy jókarban lévő nyári (nyitott) és 8 személyre szóló **omnibusz.** — Ára 380 K. Az omnibusz Szászvároson megtekinthető. Cim e lap szerkesztőségében.

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólirott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stámp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.
303 4—20

Hirdetések jutányos árban → →
felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Szászvároson, Malom-utca 5. sz. alatt

mosó, vegytisztító és fényvasaló

intézetet létesítettem. Elvállalok mindennemű női és férfi fehérnemű mosást, vasalást, valamint kosztümök és öltönyök tisztogatását. Szolid kiszolgálás! Olcsó árak! A n. é. közönség b. pártfogását kéri, teljes tisztelettel:

Wagner Albertné.

299 5—10

Jó forgalmu és jó hírnévnek örvendő

VENDÉGLŐMET

betegség miatt azonnal kiadom.
KOVÁLTSIK SIMON vendéglős,
Ország-ut 9. szám. 308 3—

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“

1. Elfogad betéteket tőkekamatadó levonása nélkül;
  2. Leszámitol és visszleszámitol (reescomptál) váltókat, utalványokat és csekkeket;
  3. Finánsziroz bárminő ipari és kereskedelmi vállalatot;
  4. Hitelt nyújt építkezésekre.
  5. Jelzálogkölcönt ad adós- vagy óvadék-levelekre s már fennálló jelzálog kölcsönöket konvertál;
  6. Vesz és elad külföldi pénznemet, arany- és ezüst-érmekeket, értékpapirokat és sorsjegyeket;
  7. Kölcsönt nyújt mindennemű részvényre, sorsjegyre kedvező feltételek mellett;
  8. Bevált és leszámítol szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat s a sorolásokat díjmentesen megvizsgálja.
- Az igazgatóság.

293 6—

Jó és olcsó borok SCHULERI FRIGYES cégnél Szászváros.

Marosmenti asztali Mihu dr. termése
Küküllőmenti (Zsidve-Bolkács) asztali
Küküllőmenti faj-ruhlandi, rizlingi,
leányka, muskotály-borok
Küküllőmenti ó-csemegebor
Herceg Windischgrätz-féle ó-pecsenye
Herceg Windischgrätz-féle ó-szamorodni
Magyar pezsgő Andrányi Carte Bleu
" " Andrányi Sec
" " Törley Talisman
" " " Casino
" " " Reservè

291 7—10

316 2—5 Diófa, cseresznye-szil, jávör-éger, gyertyánfa- rönköket

minden mennyiségben vásárol
Milch Ferenc Nándor
Budapest, V., Báthory-utca 17.

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.
255 5—

„Központi“ Central szálloda Szászvároson.

A „Központi“ szálloda alólirott vendéglőse tisztelettel ajánlja

éttermét és kávéházát

a n. é. közönség b. figyelmébe és jóindulatába. — Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör! — Féregmentes, kellemes szobák, valamint vonatérkezésekhez omnibuszok és kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Két billiárd asztal! (Telefonszám 7.) Tisztelettel:

MIROVITZ IGNÁC

a „KÖZPONTI“ (Central) szálloda vendéglőse. 257 12—15

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG QYORSSAJTÓJÁN 1916.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szeresheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefirek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikk. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermek-

266 **CIPŐIT** 10—40

a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.